

Bilag 1: Oversigt over bygningsfredede vandmøller

Betegnelse	Adresse	Kommune	Fredningsomfang	Bærende fredningsværdier
Arreskov Vandmølle	Arreskovvej 27	Faaborg-Midtfyn	Det trelængede sammenbyggede mølleanlæg (ca. 1750, ombygget i midten af 1800-tallet) bestående af en sammenbygget stuehus- og møllelænge med udbygninger over møllestrømmen, motorhuset for enden heraf, en sydlig portlænge, en vestlænge samt den brolagte gårdsplads. F. 1990.	
Blåbæk Vandmølle	Blåbækvej 5	Faxe	Blåbæk Vandmølle. Det firelængede anlæg (1838) med udløberlænger i nord og øst samt møllesøen, vejdæmningen mellem møllesø og møllehuset, broen over tilløbet til møllen med stensætninger på begge sider, frislusen med stibord, stensætning og kammertrappe, malekarm med sluse, slisker og stensætninger, fraløbsrenden med stensætninger samt brolægningen på gårdspladsen. Fredet 1950.* Udvidet 2011.	De bærende fredningsværdier omfatter alle udvendige og indvendige forhold. Omkring møllebygningen omfatter de møllesøen, vejdæmningen mellem møllesø og møllehuset, broen over tilløbet til møllen med stensætninger på begge sider, frislusen med stibord, stensætning og kammertrappe, malekarm med sluse, slisker og stensætninger, fraløbsrenden med stensætninger samt brolægningen på gårdspladsen og møllehjulene.
Brahetrolleborg Vandmølle	Reventlowsvej 2	Faaborg-Midtfyn	Stuehuset og den hermed sammenbyggede vandmølle (1792). F. 1945.	
Brobyværk Vandmølle	Marsk Billesvej 2-4	Faaborg-Midtfyn	Den firelængede møllegård med møllehus i øst og udløberlænge i vest (1777 og ombygget ca. 1850). Fredet 1979.*	De bærende fredningsværdier i Brobyværk Vandmølle knytter sig til det samlede mølleanlæg bestående af den firelængede gård med grundmuret møllehus og den nordlige udløberlænge, vandføringen, stemmeværket, malerenden og frislusen, der dækkes af en egeplanke. Endvidere knytter de bærende fredningsværdier ved Brobyværk Vandmølle sig i det ydre til møllegårdens righoldige, sortopstolpede bindingsværk med hvidkalkede tavler og afvalmet stråtag med mønning, kragtræer og ubrudte tagflader, som et repræsentativt eksempel på en stor, fynsk vandmølle. Hertil kommer alle oprindelige og ældre bygningsdele og -detaljer, herunder møllehjulet, et brystfaldshjul, med tilhørende maskineri, det udvendige mølleværks støbte fundamenter, bygningernes sokler af marksten, de ældre reueluger og portfløje, de traditionelt udførte vinduer og døre med samtlige detaljer. Hertil kommer den traditionelle materialeholdning. I det indre knytter de bærende fredningsværdier ved Brobyværk Vandmølle sig i møllehuset til de oprindelige åbne planer forbundet af stejle ligeløbstrapper, til de oprindelige og ældre bygningsdele og -detaljer, herunder tømmerkonstruktionen med simple knægte, undermøllens støbte gulv og de kalkede vægge og bræddegulvene med lemme. Hertil kommer alle de for mølleværket tilhørende dele og den traditionelle materialeholdning. I stuehuslængen og de øvrige avlslænger knytter de bærende fredningsværdier sig til de bevarede dele af den ældre grundplan, de traditionelt udførte bræddegulve, bræddeløfterne med synligt bjælkelag, de nyere, traditionelt udførte fyldingsdøre med gerichter samt den traditionelle materialeholdning.

Bunds­bæk Vand­mølle	Bunds­bæk­vej 27	Ring­kø­bing-Skjern	Stue­huset og den her­med sam­men­byg­gede mølle (1843) med vand­hjul og alt nagelfast mølle­inven­tar samt mølledæmning, mølledam, møllesluse med stemmeværk og malekarm, bagløb med stensætninger indtil sammenløb med friløbet mod syd, frisluse med stemmeværk, turbine og fisketrappe, friløb indtil sammenløb med bagløbet samt markstensbelægninger foran og bag stuehus og møllebygning. Fredet 1977. Udvidet 2011.	Overordnet knytter de bærende fredningsværdier sig til det samlede anlæg og miljø bestående af stuehus og vandmølle og den omgivende markstensbelægning, vandhjul, mølledæmning, mølledam, møllesluse med stemmeværk og malekarm, bagløbet med stensætninger indtil sammenløbet med friløbet i syd, frislusen med stemmeværk, turbinen og fisketrappen samt friløbet indtil sammenløbet med bagløbet. De bærende fredningsværdier knytter sig for vandmøllens ydre til den halvvalmet, stråttækte, grundmurede bygning, som et repræsentativt eksempel på en vandmølle fra 1800-tallet med overfaldshjul. Til alle oprindelige og ældre bygningsdele og -detaljer, herunder møllehjul med tilhørende maskineri, port, døre, vinduer og murankrene. Hertil kommer den traditionelle materialeholdning. De bærende fredningsværdier knytter sig i det indre til de oprindelige og ældre bygningsdele og -detaljer, herunder pigstensbelægningen i den nedre etage, etageadskillelsen med lemme, kalkede vægge, tømmerkonstruktionen, den stejle ligeløbstrappe og dør indtil stuehuset. Hertil kommer alle de for mølleværket tilhørende dele og traditionelle materialeholdning.
Børkop Vand­mølle	Vand­møl­le­vej 4 A	Vejle	Stue­hus med den i vinkel sam­men­byg­gede vand­mølle mod vest samt den fritliggende tidl. staldlænge mod øst (ca. 1830). F. 1960.	
Dellinge Vand­mølle	Dellinge­vej 3	Lejre	Stue­huset med mølleanlægget og staldlængen i vest (ca. 1740). Fredet 1959.	I de to længers ydre knytter de bærende fredningsværdier sig til det velbevarede, traditionelle udtryk i bindingsværk med næsten ubrudte tagflader samt alle dertilhørende, ældre detaljer, herunder kampestensoklen, revledøre og lemme, opsprossede vinduer, gennemstukne bjælkehoveder samt skorstenspiber med sokkel og krave. Hertil kommer alle bygningsdele som kan henføres til den tidligere funktion som vandmølle samt længernes traditionelle materialeholdning. I bygningens indre knytter de bærende fredningsværdier sig til stuehusets ældre bygningsdele, herunder bjælke og bræddelofterne, samt til det bevarede mølleinventar, herunder gangtøj, gearing, skrånkværn, grynkværn, sortererværk til gryn og ophejs.
Dorf Vand­mølle og Dorf Møllegård	Storskov­vej 39	Brønderslev	Vand­møl­len (1800-tallet) og møllegården bestående af stuehuset (1925), kostalden, heste- og svinestalden, laden (1914-25), det fritliggende hønsehus, motorhuset samt den pigstensbelagte gårdsplads. F. 1999.	
Esrum Møllegård	Klostergade 12 A-D	Gribskov	Stue­hus, staldlængerne, møllehuset med tilbygninger (ca. 1880) samt ålekisten. F. 1986.	
Fuglevad Vand­mølle	Møl­le­vej 4	Lyngby-Taarbæk	De to sam­men­byg­gede bygninger (1879).Fredet 1964.	I møllens ydre knytter de bærende fredningsværdier sig til de to sammenbyggede bygninger og deres enkle materialeholdning, herunder de blanke røde, mure og delvist ubrudte tagflader. Til alle ældre og traditionelle detaljer, som den støbte bue over åen med stibord og malekarm samt til ældre døre, vinduer og hejsebommen i østgavlen. Hertil kommer den traditionelle materialeholdning. I det indre knytter de bærende fredningsværdier sig til den traditionelle materialeholdning, og den bevarede trækonstruktion.
Fyrkat Mølle	Fyrkat­vej 45	Mariagerfjord	Stue­hus og Ryds mølle (1764, tilflyttet 1961). F. 1954.*	

Gammelby Vandmølle	Gammelby Møllevej 62	Fredericia	Møllen (1827) og stuehuset (1837). Fredet 1964.*	<p>I det ydre knytter de bærende fredningsværdier for møllebygningen sig til det opstolpede bindingsværk med hvidkalkede tavler, bræddebeklædninger og ubrudte tagflader. Hertil kommer de ældre eller traditionelt udførte bygningsdele og -detaljer, herunder overfaldshjulene med alle tilhørende dele, samt revleluger og -døre med smedejernbeslag og vinduerne. Endelig gælder det den traditionelle materialeholdning.</p> <p>I det indre knytter de bærende fredningsværdier for møllebygningen sig til de oprindelige åbne planer forbundet af stejle ligeløbstrapper. Til tømmerkonstruktionen, kælderens teglstensgulv og murede vægge samt bræddedæk og hvidkalkede bindingsværksydervægge. Hertil kommer alle de for mølleværket tilhørende dele og den traditionelle materialeholdning.</p>
Grejs Dampmølle	Grejs Bakke 13	Vejle	Den røde fabriksbygning med tilbygning samt kedelhus og den store skorsten (1847). Fredet 1988.	<p>De bærende fredningsværdier knytter sig i det ydre for den tidligere fabriksbygning til den fire etager høje, grundmurede bygning ned til Grejs å, til det teglhængte sadeltag, sorte sokkel og de taktfaste og rundbuede vindue og døråbninger, hovedgesims samt murankre. Hertil kommer den traditionelle materialeholdning.</p> <p>De bærende fredningsværdier knytter sig i det ydre for tilbygningen til den grundmurede bygning i to etager med teglhængt sadeltag og sorte sokkel. Hertil kommer den taktfaste vinduessætning og traditionelle materialeholdning.</p> <p>De bærende fredningsværdier knytter sig i det indre til den traditionelle materialeholdning.</p> <p>De bærende fredningsværdier knytter sig for kedelhuset til dens lille, afsluttede form ved foden af den kraftige skorsten, til de overvejende lukkede sider og det teglhængte tag med skorstenspipe i rygningen. Hertil kommer den traditionelle materialeholdning.</p> <p>De bærende fredningsværdier knytter sig for skorstenen til dens høje og kraftige pipe stående på den høje sokkel.</p>
Grubbe Vandmølle	Grubbemøllegården 2	Faaborg-Midtfyn	Vandmøllen og sammenbygget hermed stuehuset (ca. 1750, ombygget sidst i 1800-tallet), folkerums-/garagebygning og kostalden (begge 1932) samt den fritliggende tidligere svinestald, den fritliggende tidligere hestestald og havehuset (alle ca. 1750), stemmeværket med tilhørende stibord, den støbte malekarm til turbinen, vejdæmningen med brofæster (ca. 1900), bro (1947) med rækværk samt den nærtstående granitvejsten, malerenden/bagvandet med tilhørende ca. 200 meter stensatte bredder og to støbte broer (ca. 1900) med støbejernsrækværk, mølledammen, markstensbelægningen på gårdsplads og foran stuehus og avlsbygninger samt stenmurene (ca. 1900) på begge siden af vejen mellem møllegård og mølledam. F. 1998. Udv. 2011	<p>Grubbe Vandmøllens bærende fredningsværdier er især den helhed, som de forskellige fredede bygninger indgår i, og bygningernes ydre, herunder bevaret bindingsværk, vinduer, døre og porte samt de forskellige tage af henholdsvis strå, tegl og skiffer. I det indvendige er de bærende fredningsværdier især knyttet til møllet med tilhørende gangtøj og øvrigt mølleinventar samt til stuehusets overordnede struktur fra ombygningen i slutningen af 1800-tallet med rumopdeling og de dertil hørende bræddegulve, træpaneler og træbeklædte lofter med inddækkede bjælker og fyldingsdøre m.m.</p>

Grønne Mølle	Grønne Møllevejen 2	Nyborg	Vandmølle- og stuehus samt avslængerne (1843), brolægningen på gårdspladsen og mølledammen med tilhørende dige og dæmning samt kanalerne i haven. Fredet. 1989.*	<p>De bærende fredningsværdier i Grønne Mølle knytter sig til det samlede mølleanlæg bestående af den firelængede møllegård med brolagt gårdsplads, møllesø, dige og dæmning samt vandtilførslen gennem kanalerne i haven, der tilsammen står som et velbevaret eksempel på en fynsk vandmølle fra 1800-tallets første halvdel.</p> <p>I møllegårdens ydre knytter de bærende fredningsværdier sig til soklerne af granit og marksten, konstruktionen i opstreget bindingsværk med kalkede tavl, grundmur og de stråtede tage med halmmønninger og kragtræer. Hertil kommer alle ældre og oprindelige bygningsdele og -detaljer, herunder trappesten, tagskægskviste, skorstenspiber, porte, døre og vinduer samt den traditionelle materialeholdning.</p> <p>I møllens indre knytter de bærende fredningsværdier sig til inddelingen i lofter med undermølle, kværnloft og tagetage forbundet af ældre ligeløbstrapper. Hertil kommer alt bevaret mølleinventar, herunder kværne, gangværk og hejseværk samt den traditionelle materialeholdning.</p>
Haderslev Slotsvandmølle	Møllepladsen 4	Haderslev	Det store hjørnehus ved Møllepladsen (1827). Fredet 1950.	<p>I Haderslev Slotsvandmølles ydre knytter de bærende fredningsværdier sig til det massive bygningsvolumen i gule flensborgsten med markante hjørneaffasninger, ubrudt tegltag og den taktfaste vinduesplacering. Hertil kommer de ældre vinduer og døre, nordgavlens hejseværk og luger samt hovedindgangens trætrappe og granitoverligger med inskription samt den traditionelle materialeholdning.</p> <p>I bygningens indre knytter de bærende fredningsværdier sig til de bevarede store rum på hver etage i den nærmest kvadratisk opbyggede bygning samt til den ældre svære, bærende trækonstruktion med tætliggende bjælkelag. Hertil kommer den traditionelle materialeholdning.</p>
Hagenskov Slotmølle	Slots Allé 26	Assens	Den tidl. vandmølle (1600-tallet, forlænget ca. 1750), samt staldlængen i bindingsværk (beg. af 1800-tallet). F. 1991.*	
Harndrup Møllegård	Fjellerupvej 10	Middelfart	Hovedbygningen og udlænger med vandmølle (1850 og senere) samt mølledæmning med sluser. Fredet 1985.*	<p>De bærende fredningsværdier i Harndrup Møllegård knytter sig i det ydre til det samlede anlæg bestående af stuehus, avslænger og møllebygning, hertil kommer mølledæmningen og sluserne.</p> <p>I avslængerne og møllebygningen knytter de bærende fredningsværdier sig i det ydre til længernes konstruktion i dodenkopfarvet bindingsværk og hvidkalkede tavl med alle detaljer, tjærede sokler og de ubrudte, stråtede tage med halmmønning og kragtræer. Hertil kommer det gennemgående portrum og tagskægskvisten. Ydermere gælder det de mange oprindelige og ældre bygningsdele og -detaljer, herunder møllens dekorative træudsmykning ved gavlspejden, revledøre og -luger med samtlige detaljer. Endelig kommer den traditionelle materialeholdning.</p> <p>I avslængerne og møllebygningen knytter de bærende fredningsværdier sig i det indre til den bevarede etageinddeling, de kalkede vægge, bræddeloftene med synligt bjælkelag og podiet til kværne i møllebygningen. Hertil kommer den traditionelle materialeholdning.</p> <p>Endelig knytter de bærende fredningsværdier sig til dæmningen og sluserne.</p>

Harridslevgård	Assensvej 3 og 1 A	Nordfyns	Hovedbygningen (1606 og senere, porthuset muligvis af Domenico Badias), nordlængen og sydlængen (ca. 1850) samt stenbelægningen imellem disse, ladebygningen mod nordvest (ca. 1850)* og <u>den vinkelbyggede vandmølle mod vest</u> (ca. 1850). Fredet 1918. Udvidet 1991.	Harridslevgårds bærende fredningsværdier knytter sig til det samlede herregårdsanlæg med hovedbygningen, portbygningen de to sidelænger, ladebygningen og vandmøllen samt den stenbelagte gårdsplads. De bærende fredningsværdier for sidebygningerne, vandmøllen og ladebygningen knytter sig i det ydre til de enkelte bygningers traditionelle materialeholdning, grundmurede dele og bindingsværks dele samt sokler og teglhængte, ubrudte tagflader. Hertil kommer de ældre bygningsdele og -detaljer, herunder vinduer, støbejernsvinduer, døre, luger og porte med alle detaljer samt hejsekvist og skorstenspiber. De bærende fredningsværdier for sidebygningerne, vandmøllen og ladebygningen knytter sig i det indre til de bevarede dele af de ældre grundplaner. Hertil kommer alle ældre bygningsdele og -detaljer, herunder brædde- og stengulve, pudsede vægge og lofter, synligt bjælkelag og bræddelofter, trapper og døre med alle detaljer, konstruktioner samt mølleinventar. Endvidere kommer den traditionelle gedigne materialeholdning.
Hellebæk Hammermølle	Bøssemagergade 21	Helsingør	Stuehuset og vandmøllen (1765). F. 1960.	
Hjerritsdal Vandmølle	Hjerritsdalvej 3	Mariagerfjord	Det vinkelbyggede mølle- og stuehus samt det fritliggende udhus (ca. 1830). Fredet 1959.*	I det ydre er de bærende fredningsværdier knyttet til bygningernes hovedform og konstruktion med de enkle, kalkede facader og stråtaget med ubrudte tagflader og skorstenspiber. For udhuset gælder det den lodrette bræddbeklædning, stråtaget med ubrudte tagflader. Herunder, for alle bygninger, de traditionelt udførte vinduer samt døre og porte. Hertil kommer den traditionelle materialeholdning. I det indre er de bærende fredningsværdier knyttet til de bevarede dele af den ældre grundplan i stuehuset samt mølledelens oprindelige konstruktioner og bygningsdele, herunder stengulv, og trækonstruktioner samt møllehjul, malekarm, aksler og lejer, samt fast mølleinventar og maskineri. Hertil kommer den traditionelle materialeholdning.
Hule Møllegård	Kisserupvej 5	Lejre	Hovedbygningen med møllehjul og stensætning, det rørlagte vandløb under gårdspladsen, grøften samt broen over denne. Fredet 1984.	I Hule Møllens ydre knytter de bærende fredningsværdier sig til det velbevarede, traditionelle udtryk i grundmur og bindingsværk med tagflader kun brudt af mindre kviste. Hertil kommer alle bygningsdele som kan henføres til den tidligere funktion som vandmølle, det rørlagte vandløb under gårdspladsen, grøften, broen over grøften samt bygningens traditionelle materialeholdning. I bygningens indre knytter de bærende fredningsværdier sig til del delvist bevarede grundplan og den lille kælder. Hertil kommer de ældre bygningsdele, herunder bjælke- og bræddelofter, døre og gerichter samt til det bevarede mølleinventar, herunder møllehjul, stjernehjul, gravhjul med krondrev og skallekværn med drev.

Kaleko Mølle	Prices Havevej 38	Faaborg-Midtfyn	Vandmøllen, bestående af mølleriet, møllestuen og stuehuset (antagelig før 1643, tilbygget med fire fag ved den nordre gavl 1736, udvidet med en sidebygning ca. 1770) samt selve vandhjulet, det lille udhus i haven (ca. 1850)*, kostalden (1855), laden (1844) samt omgivelserne i form af dæmningen, broen, stemmeværket og malekarmen ved møllen, den pikstensbelagte gårdsplads, de øvrige stenpikninger omkring bygningerne, stendigerne samt stensætningerne ved mølledammen og bagslusen. Fredet 1944,. Udvidet 1979 og 2004.	De bærende fredningsværdier ved Kaleko Mølle knytter sig til det samlede møllegårdsanlæg med længen med stuehus og den hermed sammenbyggede vandmølle, laden, staldlængen og udhuset. Hertil kommer omgivelserne i form af dæmningen, broen, stemmeværket og malekarmen, den pigstensbelagte gårdsplads, de øvrige stenpigninger omkring bygningerne, stendigerne samt stensætningerne ved mølledammen og bagslusen. I bygningerne knytter de bærende fredningsværdier sig i det ydre til soklerne af marksten, de ældre og egnskarakteristiske, opstolpede bindingsværkskonstruktioner med kalkede tavl, de stråtede tage med halmmønning og kragtræer, den bræddebelagte gavl, de ældre skorstenspiber med sokkel og krave, møllehjulene, stemmeværket, malekarmen, de ældre og nyere, traditionelt udførte revle- og halvdøre, revlelugerne, de ældre og traditionelt udførte vinduer af træ eller støbejern samt den traditionelle materialeholdning. I det indre knytter de bærende fredningsværdier sig til stuehusets bevarede grundplan, de ældre overflader, herunder stengulve, bræddegulve, teglstensgulve, og klinkegulve, de kalkede vægge, bræddeloftet med synligt bjælkelag og kopbånd. Hertil kommer det intakte, ældre mølteri med undermølle, kværnloft, kværne, sigte og øvrigt gangværk samt den åbne loftetage med synlig ældre tagkonstruktion. Endvidere kommer den traditionelle materialeholdning.
Karmark Mølle	Karmark Møllevej 2	Viborg	Karmark Mølle. Vandmøllen (1809), laden (1863), stuehuset (ca. 1650 med senere tilbygning), svinehuset, frisluse med dæmning, malekarm, fraløbsrende, vandhjul og mølledam. Fredet 1959.* Udvidet 2011.	De bærende fredningsværdier ved Karmark Mølle knytter sig til det samlede bygningsanlæg bestående af stuehus, mølle, lade og svinehus og deres indbyrdes placering omkring den store, brolagte gårdsplads, bygningernes konstruktion i pudset grundmur og sortopstolpet bindingsværk med hvidkalkede tavl med alle detaljer, støbte og murede sokler, de ubrudte stråtede tage med tørvemønninger. Hertil kommer alle ældre bygningsdele og -detaljer, herunder døre, portfløje, luger og vinduer samt den traditionelle materialeholdning. De bærende fredningsværdier knytter sig også til alle dele af vandmøllens ydre mølleværk, herunder vandhjul, malekarm, stigbord, fraløbsrende, frisluse med dæmning og mølledam. I møllens indre knytter de bærende fredningsværdier sig til den traditionelle inddeling i lofter, den synlige tagkonstruktion, det bevarede mølleinventar, den ældre elgenerator og batteri samt den traditionelle materialeholdning.
Klostermølle	Klostermøllevej 48 A, B og D	Horsens	Vandmøllen med to tilbygninger, den gamle hovedbygning (ca. 1800), den nye hovedbygning (ca. 1872), staldbygningen og tørreladen. F. 1989.	
Knag Mølle	Knagmøllevej 8	Vejen	Vandmøllen med vandhjul og det dermed sammenbyggede stuehus (ca. 1780) samt Knagmøllebro med de to til- og fraløbshuller til henholdsvis engvandingskanal og møllehjul, de røde rækværker samt brolægningen og granitstelerne ved bygningen. Fredet 1959. Udvidet 2012.	De bærende fredningsværdier knytter sig i det ydre til Knag Mølle med møllehjul og alle fredede omgivelser, herunder møllebroen med de to til- og fraløbshuller, engvandingskanal samt de røde rækværker og brolægningen. Hertil kommer bygningens velbevarede, traditionelle udtryk i bindingsværk med stråttækket tag og skorstenspibe i tagryggen. Endvidere til alle bygningsdele, herunder døre og vinduer samt den traditionelle materialeholdning. I bygningens indre knytter de bærende fredningsværdier sig til de bevarede dele af den oprindelige og ældre planløsning og rumfordeling med bolig mod øst og mølle mod vest. Hertil kommer den traditionelle materialeholdning, herunder bræddegulve og lofter, synligt bjælkelag, stengulv og mure i kælderen samt alle ældre bygningsdele og mølleinventaret.

Krengerup	Krengerupvej 96	Assens	<p>Krengerup hovedbygning (1772), avlsgården (1771), hvoraf vestfløjen er en agerumslade, hesteomgangen (ca.1850) tilbygget vestlængen mod vest, de to fritliggende bygninger mod øst, hvoraf bygningen mod syd er en vandmølle (1838), samt gårdspladsen på Krengerup, inklusiv den gennemgående vej mod vest og dennes belægninger umiddelbart nord og syd for avlsgårdens porte. <u>Hertil kommer møllesøen med stensætninger herunder den markstensbelagte rampe til hestevask, det stensatte tilløb under landevejen, den stensatte underjordiske kanal under gårdspladsen, den stensatte sluse med stemmeværk, malerenden og fraløbskanalen med stensætninger ved Krengerup Mølle.</u> Fredet 1918. Udvidet 2007 og 2011.*</p>	<p>De bærende fredningsværdier ved Krengerup knytter sig til det samlede symmetriske og aksiale anlæg med gårdspladsens åbne og ubebyggede karakter, den øst-vest gående hovedkørselsvej samt gårdspladsens belægninger og opdeling i cour d'honneur og cour de garde. I forbindelse med møllebygningen omfatter de bærende fredningsværdier tillige møllesøen med stensætninger herunder den markstensbelagte rampe til hestevask, det stensatte tilløb under landevejen, den stensatte underjordiske kanal under gårdspladsen, den stensatte sluse med stemmeværk, malerenden og fraløbskanalen med stensætninger. I avlsbygningernes ydre knytter de bærende fredningsværdier sig til deres enkle fremtræden dels i opstreget, taktfast bindingsværk og dels i grundmur. Hertil kommer alle sokler og gesimser samt de ubrudte tagflader, der nærmest hovedbygningen er teglhængte, mens de øvrige er stråttækkede med mønning og kragetræer. Endvidere gælder det alle bevarede og traditionelle bygningsdele som støbejernsvinduer, revleporte, -luger og -døre samt høgab og skorstenspiber på bygningerne til beboelse. Endelig gælder det den traditionelle materialeholdning.</p> <p>I avlsgårdens indre knytter de bærende fredningsværdier sig til de bevarede ældre grundplaner og ruminddelinger, dette gælder såvel møllens lofter, boligernes plandisponering og staldindretning samt den store agerumslades åbne rum. Hertil kommer de bevarede eller traditionelt udførte konstruktioner, staldinventar, forskellige ældre sten- og bræddegulve, samt bræddeløfter med synligt bjælkelag. Ydermere gælder det møllens hejseværk og lemme. Endelig gælder det den enkle og traditionelle materialeholdning.</p>
Lille Mølle	Lillemøllevej 14	Nyborg	<p>Stuehuset med vandmøllen (1827) med to vandhjul, læsserampe og alt nagelfast mølleinventar, det vinkelbyggede udhus (tidligere stald og ladebygning 1827, senere ombygget), de markstensbelagte arealer langs bygningerne og den markstensbelagte gårdsplads, samt stemmeværk med stigbord, malekarm, sliskerne, den kampestenssatte rende ved møllehjulene samt det videre forløb i bagløbet til sammenløbet mod nord med friløbet, stemmeværk og overfaldskant mod frislusen, vejdæmningen, frislusen fra møllesøen til sammenløbet mod nord med bagløbet og møllesøen. Dertil kommer de rød- og hvidmalede rækværk med tilhørende granitpiller og standere langs vejen. Fredet 1954. Udvidet 2011. *</p>	<p>De bærende fredningsværdier i Lille Mølle knytter sig til det samlede mølleanlæg bestående af møllegården med møllesø, stemmeværk med stigbord, malekarme, slisker, overfaldshjul, de kampestenssatte vægge ved vandhjulene, frislusen, stigborde, bagløbet til sammenløbet med friløbet mod nord. Endelig knytter de bærende fredningsværdier sig til vejdæmningen, de rød- og hvidmalede rækværk med tilhørende granitpiller og standerne langs vejen.</p> <p>For alle bygningernes ydre i møllegården knytter de bærende fredningsværdier sig endvidere til soklerne af kampesten, konstruktionen i pudset, hvidkalket grundmur, opstreget bindingsværk med kalkede tavler og de stråttækte tage med halmmønninger og kragetræer. Hertil kommer alle ældre og oprindelige bygningsdele og -detaljer, herunder overfaldshjul og gangtøj med alle detaljer, trapper, trappesten, tagskægskviste, rampe, døre og vinduer med alle detaljer samt den traditionelle materialeholdning.</p> <p>I møllebygningens indre knytter de bærende fredningsværdier sig til inddelingen i lofter med undermølle, kværnloft og tagetage forbundet af ligeløbsstrapper. Hertil kommer alt bevaret mølleinventar, herunder kværne, sigter og gangværk. Endelig kommer den traditionelle materialeholdning.</p>

Lindskov Mølle, ved Gallehus	Møllevej 55	Tønder	Det sammenbyggede anlæg bestående af stuehus, vandmølle, avlsbygning og lade. F. 1954.*	I Lindskov Mølles ydre knytter de bærende fredningsværdier sig til de sammenbyggede længer i rød, blank mur med ubrudte, vandret afskårne og syede stråttækte tage med murede skorstenspiber. Til underfaldshjulet og alle bevarede mølledele, samt til længernes forskellige, funktionelt betingede porte, fyldings- og revledøre, overvinduer, vinduer og luger, herunder støbejernsvinduerne i avlslængerne og de opsprossede vinduer i beboelsesdelen, samt i særdeleshed det barokke vindue i overetagen. Hertil kommer alle oprindelige og ældre bygningsdele og –detaljer, herunder den brædebeklædte overgavl, gavlkvisten, stabler, murankre, murstik og smedejernsårstal, samt længernes traditionelle materialeholdning. I møllebygningens indre knytter de bærende fredningsværdier sig til de oprindelige og ældre bygningsdele og –detaljer, herunder skodderne på loftet, tømmerkonstruktioner, etageadskillelsen med lemme samt alle de til mølleværket tilhørende dele. Hertil kommer den traditionelle materialeholdning.
Lindved	Lindvedvej 73-75 (tidl. 71-77)	Odense	Hovedbygningen (1600-tallet) med den grundmurede sidefløj (1842) samt vandmøllen (1847). Fredet 1944.*	I Lindved Mølle knytter de bærende fredningsværdier sig til den fritliggende møllebygning med to luger, en på hver side, bygningens konstruktion i grundmur og bindingsværk med kalkede tavler, den høje sokkel af tilhugne, umalede sten på den sydvendte gavl, det stråttækte tag med ubrudte tagflader, halmmønning og kragtræer samt gavlenes overordnede symmetriske opbygning. Hertil kommer alle ældre og oprindelige bygningsdele og -detaljer, herunder vindues-, dør- og portåbninger, vinduesblændinger, udluftningshuller, døre og porte. Hertil kommer den traditionelle materialeholdning. I møllebygningens indre knytter de bærende fredningsværdier sig til den ældre rumstruktur på alle etager, den ældre etageinddeling og den traditionelle materialeholdning i form af pigstensgulve, støbte gulve og brædegulve, kalkede vægge. Hertil kommer tagkonstruktionen og etagedækkendes bærende konstruktioner. Endelig knytter de bærende fredningsværdier sig til det bevarede mølleinventar og den traditionelle materialeholdning.
Lydinge Mølle	Lydinge Mølle Vej 17	Faaborg-Midtfyn	Den firelængede møllegård, vandmøllen samt den nord for liggende bindingsværkslænge (ældste del af vandmøllen ca. 1790). Fredet 1959.* (Fredningen af Lydinge Vindmølle ophævet 2002. Fredningen af svinehus mod og tilbygning mod nord ophævet 2014).	De bærende fredningsværdier ved Lydinge Mølle knytter sig i det ydre til det samlede firelængede, sammenbyggede gårdanlæg med møllebygning og den fritliggende lade mod nord, til det hvidkalkede murværk, det rødbrunt opstolpede bindingsværk, stråtagene med halmmønning med kragtræer og ubrudte tagflader. Hertil kommer alle ældre og traditionelle detaljer, herunder, tagdryppet af et skifte røde vingetegle, de afvalmede gavle, høgab med luger, skorstenene med sokkel og krave, frontkvistene, hovedgesimserne, ladens murværksdetaljer på gavlene, granittrappetrinene, de traditionelt udførte torammede vinduer, fyldingsdøre, revledøre, revleporte, staldvinduerne af støbejern, møllebygningens vandhjulskur og møllehjulene. Hertil kommer den traditionelle materialeholdning. I møllebygningen knytter de bærende fredningsværdier sig i det indre til inddelingen i lofter med undermølle, kværnloft og loftetage forbundet af ligeløbstrapper. Hertil kommer alt bevaret mølleinventar, herunder kværne, sigter og gangværk.

Lyngby Nordre Vandmølle	Lyngby Hovedgade 24 A	Lyngby-Taarbæk	Møllehuset og den hermed sammenbyggede magasinbygning (ca. 1850). Fredet 1972.	I møllens ydre knytter de bærende fredningsværdier sig til bygningens karakteristiske form med de lave mure og det høje mansardtag, samt til den sammensatte og specielle materialeholdning, herunder de kalkede mure, delvist ubrudte tagflader af tegl og strå samt den træbeklædte nordgavl. Hertil kommer de ældre og traditionelle detaljer som vinduer, døre og hejsekviste. Endvidere knytter de bærende fredningsværdier sig til selve møllehjulet med tilhørende bro og trappe. I det indre knytter de bærende fredningsværdier sig til den traditionelle materialeholdning med den bevarede trækonstruktion og dæk samt det bevarede mølleinventar, herunder kværne, skalkværn, hejseværke, sigte, gryntromle, blæsemaskine, marekarm m.m.
Lyngby Søndre Mølle	Lyngby Hovedgade 24	Lyngby-Taarbæk	Lyngby Søndre Mølle (1903, af arkitekterne Valdemar og Bernhard Ingemann). F. 2012.	De bærende fredningsværdier findes i bygningens ydre udtryk med de oprindelige døre, luger og vinduer, i etagerne store rum og i det intakte mølleinventar. Samt overalt den oprindelige materialeholdning
Moesgård Skovmølle	Skovmøllevej 51 og 53	Århus	Vandmøllen (1785, øverste etage tilbygget 1852), de to stuehuse i nord og syd samt den østre bygning. Fredet 1959.*	De bærende fredningsværdier i Moesgård Skovmølle knytter sig i det ydre til det samlede anlæg bestående af møllebygning, stuehus, portlænge og torphus, alle opført i sortopstolpet bindingsværk med hvidkalkede tavler, kampestensokler, afvalmede heltage af strå med mønning og kragtræer. Hertil kommer alle oprindelige og ældre bygningsdetaljer, herunder skorstenspiber, fyldings- og revledøre med beslag og indfatninger, vinduer, gangbroen fra stuehuset til møllebygningen, møllens overfaldshjul, stibord og malekarm samt granittrapperne. Endvidere kommer den traditionelle materialeholdning. I møllebygningens indre knytter de bærende fredningsværdier sig til inddelingen i lofter, det bevarede mølleinventar, gangværk og turbine samt dets funktionelle fordeling på lofterne. Hertil kommer hejseværket, bræddegulve, kalkede vægge og nyere, traditionelt udførte bræddelofter mellem synlige loftsbjælker samt den traditionelle materialeholdning.
Nederste Tadre Mølle	Tadre Møllevej 23	Lejre	Vandmøllen (ca. 1840) med vandhjul og alt nagelfast mølleinventar, den dermed sammenbyggede lade (1876), mølleslusen nord for møllen med stibord, de to kanaler mellem mølleslusen og mølledammen, mølledæmningen med stibord, mølledammen, malekarmen, den stensatte møllerende, den rørlagte kanal fra møllerenden til bagløbet samt bagløbet med stensætninger indtil vandenergianlægget ca. 150 meter sydvest for møllen på ejendommen . F. 1959. Udv. 2012.	De bærende fredningsværdier på den allerede fredede vandmølle omfatter især vandhjulet med alle ud- og indvendige mølledele. Dertil kommer møllebygningens og ladens ydre, herunder vinduer, døre, luger, bindingsværk, stråtagene med en enkelt tagskægskvist på ladens sydside, møllebygningens træbeklædte gavle samt mølledæmningen, malekarmen og den stensatte møllerende.
Nybjerg Mølle	Bøgvadvej 41 og 43	Vejle	Vandmøllen (1850) og det dermed sammenbyggede stuehus (1838). Fredet 1959.*	De bærende fredningsværdier knytter sig for vandmøllens ydre til den halvvalmede, stråtakete, grundmurede bygning, som et repræsentativt eksempel på en vandmølle fra 1800-tallet med ældre mølleteknologi med brystfalds- og underfaldshjul. Til alle oprindelige og ældre bygningsdele og -detaljer, herunder møllehjul med tilhørende maskineri, fundament af kampesten, døre, vinduer, sandstenspladen og årstallet i støbejern. Hertil kommer den traditionelle materialeholdning. De bærende fredningsværdier knytter sig i møllens indre til de oprindelige og ældre bygningsdele og -detaljer, herunder etageadskillelser med lemme, kalkede vægge, tømmerkonstruktionen, den stejle ligeløbstrappe og døre indtil stuehuset. Hertil kommer alle de for mølleværket tilhørende dele og traditionelle materialeholdning.

Nørholm	Stokkebrovej 1 og 7	Varde	Hovedbygningen (1780) med lavere sidebygninger, mure og portpiller (1776 og 1779) og den hermed sammenbyggede længe mod øst samt tilbageværende mure af avlsgårdens lade (1762), søndre og nordre længe (1759 og 1766); lysthuset i parken; endvidere granitpillerne på gårdspladsen (1764) samt vandmøllen (1792, muligvis 1752) med sammenbygget stuehus, to vandhjul, nagelfast mølleinventar, bro, stignbord og malekarm. Fredet 1918. Udvidet 1964 og 2014.*	I vandmøllens ydre knytter de bærende fredningsværdier sig til bindingsværkskonstruktionen i to stokværk, det ubrudte, halvvalmede stråtag, den høje sokkel samt den lodrette bræddebeklædning. Til alle oprindelige, ældre og rekonstruerede bygningsdele og -detaljer, herunder møllehullet med tilhørende maskineri og alle udvendige konstruktioner, der hører til vandmøllen, herunder bro, stignbord, malekarm og vandhjul. Hertil kommer den traditionelle materialeholdning. I vandmøllens indre knytter de bærende fredningsværdier sig til de oprindelige, ældre og rekonstruerede bygningsdele og -detaljer, herunder etageadskillelser, ligeløbstrapper, teglgulv, tømmerkonstruktionen og alle de for mølleværket tilhørende dele. Hertil kommer den traditionelle materialeholdning.
Oust Møllegård	Oust Møllevej 27	Randers	Stuehuset (1716) og laden (1700-tallet). Fredet 1954.	De bærende fredningsværdier ligger i det ydre i stuehusets høje og lange, sluttede bygningskrop i bindingsværk med udkraget, knægtbåret overetage, det høje, næsten ubrudte, halvvalmede tegltag med de to skorstene i rygningen. Hertil kommer de traditionelle torammede og overfalsede vinduer med små ruder, samt de flammerede indgangsdøre på gårdsiden. Særligt skal fremhæves den udskårne tekst på fjerde stolpe fra nord, hvor blandt andet årstallet 1716 daterer konstruktionen og malmklokken med årstallet 1786. Hertil kommer den traditionelle materialeholdning og farvesammensætning.
Røde Mølle, Savmølle ved Langesø	Blæsbjergvej 19	Nordfyns	Stuehuset og møllebygningen med vandmølleværk (ca. 1825). Fredet 1954.	De bærende fredningsværdier ved Røde Mølle knytter sig overordnet til bygningen som en bevaret repræsentant for en korn- og savmølle fra 1800-tallet. Endvidere knytter de bærende fredningsværdier sig til møllebygningen opført i bindingsværk i to stokværk med teglhængt halvvalmet tag. Hertil kommer det ydre mølleværk. I møllens indre knytter de bærende fredningsværdier sig til undermølle, overmølle samt mølleloft, ligeløbstrapperne, hejselemme, det velbevarede righoldige mølleinventar.
Sallingelunde Mølle	Sallingelunde 10	Faaborg-Midtfyn	Møllegården bestående af stuehuset og vandmøllebygningen (1852-53) samt gårdspladsen med brostensbelægning. F. 1996.*	
Sandager Mølle	Møllevej 3-5	Odder	Vandmøllen (1880'erne) samt stuehuset (beg. af 1800-tallet). Fredet 1971.*	I vandmøllens ydre knytter de bærende fredningsværdier sig til bygningens karakteristiske form i tre dele med murenes varierende karakter og de næsten ubrudte tagflader. Hertil kommer de ældre og traditionelle bygningsdele og -detaljer, herunder støbejerns- og korspostvinduer, revledøre og -luger samt hejsekvisten. Endelig gælder det den traditionelle materialeholdning. I vandmøllens indre knytter de bærende fredningsværdier sig til alt inventar til mølledrift og forarbejdning, herunder motoren i maskinrummet, hjul, aksler, kværne, valser, sorteringsmaskiner, siloer og blandekasser. Hertil kommer den traditionelle materialeholdning, herunder støbte gulve, teglstensgulve, brædegulve med lemme, pudsede vægge, bræddeløfter, synligt bjælkelag, trapper, døre og bærende konstruktioner i træ.

Slusegårds Vandmølle og Ørredhus	Strandvejen 10	Bornholm	Vandmøllen (ca. 1800), Ørredhuset (ca. 1850), mølledammen med stibord til vandmølle og ørredhus, til- og fraløb med stensatte bredder ved vandmølle og ørredhus indtil sammenløb med friløbet, omløb med stendæmning og friløb med stemmeværk indtil sammenløb med Øle Å, nyere omløb med ørredtrappe, Kildehuset (ca. 1850, genopført i 1960'erne), Klækkeriet (1960'erne til erstatning af den oprindelige bygning fra ca. 1850), markstensbrolægning og stensætninger ved møllen og ørredhuset samt stenheller ved overgangene. Fredet 1960. Udvidet 2016	De bærende fredningsværdier i vandmøllen og ørredhuset omfatter alle ud- og indvendige forhold i begge bygninger. Kildehusets og Klækkeriets bærende værdier ligger i deres opretholdelse i det ydre. Hele områdets bærende fredningsværdier ligger i opretholdelsen af til- og fraløbet med stensatte bredder, stenhellerne ved overgangene, stemmeværk, stibord, stendæmning, omløb og friløb, således at møllens funktion kan opretholdes.
Solevad Vandmølle	Solevadvej 44	Assens	Solevad Vandmølle (1870), kværn i nabobygning samt aksel fra møllen hertil, møllesø, stemmeværk og tilløb til møllen (begge 1996), bagvand samt den del af Holmehave Bæk, som løber fra stemmeværk til sammenløbet med møllens bagvand, samt stensatte kanter ved møllesø, tilløb, bagløb og friløb. Fredet 1959. Udvidet 2011.	De bærende fredningsværdier i Solevad Mølle knytter sig til underfaldshjul og gangtøj samt den bærende stolpekonstruktion og det stråttækte tag med halmmønning og kragtræer, den forbindende aksel til kværnen i ladebygningen samt den traditionelle materialeholdning. Hele områdets bærende fredningsværdier ligger i opretholdelsen af møllesø, stemmeværk, bagvand samt den del af Holmehave Bæk, som løber fra stemmeværk til sammenløbet med møllens bagvand og de stensatte kanter ved møllesø, tilløb, bagløb og friløb til møllen, således at dens funktion kan opretholdes.
Sæby Vandmølle	Frederikshavnsvej 1 og 1 A-B	Frederikshavn	Møllebygningen med turbinehus (1710) og det vinkelret på møllen opførte stuehus (ca. 1850). Fredet 1979.	I bygningens ydre knytter de bærende fredningsværdier sig til bygningens placering ved Sæby å og stemmeværket. Endvidere knytter værdien sig til bygningsvolumenet med møllehuset og turbinehus i bindingsværk samt stuehuset i grundmur. Herunder den kraftige kampestensokkel mod vest og de næsten ubrudte tagflader. Hertil kommer den traditionelle materialeholdning og den klare, elegante farveholdning gennem alle elementer i facaderne. I bygningens indre knytter de bærende fredningsværdier sig til de bevarede loftbjælker i sydlængen.
Tarskov Møllegård	Tarskovvej 1-3	Århus	Vandmøllen og den hermed sammenbyggede beboelse (ca. 1800), stuehuset og de vinkelret herpå liggende bindingsværksbygninger. Fredet 1964.*	De bærende fredningsværdier for Tarskov Møllegård knytter sig til helheden bestående af møllebygningen, stuehuset og de to avslænger samt deres placering i forhold til hinanden og i forhold til landskabet og mølledammen. Endvidere knytter de bærende fredningsværdier sig i det ydre til bygningernes righoldige, sortopstolpede bindingsværk med hvidkalkede tavler og delvist ubrudte tagflader med røde teglsten eller strå. Hertil kommer alle oprindelige og ældre bygningsdele og -detaljer, herunder kampestensokler, bræddebeklædninger og sugfjæle, revleluger og -døre med samtlige detaljer, vinduer i træ og støbejern samt stuehusets fyldingsdør og flammerede dør i facaden. Endelig gælder det den traditionelle materialeholdning. I det indre knytter de bærende fredningsværdier sig til de ældre grundplaner i alle bygninger. Hertil kommer stuehusets bevarede detaljer i form af et- og tofløjede fyldingsdøre med alle detaljer, ældre bræddegulve og vinduernes lodposter med ældre anverfere og stormkroge. I avlsbygningerne gælder det de overkalkede mure, delvist bevarede pigstengulve og tømmerkonstruktion samt ældre staldinddelinger og trug. I Møllebygningen gælder det de bevarede dele af møllens inventar, herunder gangværk og kværne m.m. Endelig gælder det for alle bygninger, at de bærende fredningsværdier knytter sig til den traditionelle materialeholdning.

Tværskov Mølle	Tværskovvej 51	Nordfyns	Bindingsværksbygningerne (1700-tallet). Fredet 1959.	<p>De bærende fredningsværdier ved Tværskov Mølle knytter sig i det ydre til det samlede anlæg bestående af mølle, stuehus og avlslænge dels i sort, opstolpet bindingsværk dels i grundmur over en stensat sokkel, de overvejende ubrudte stråttækte valmede tage med kragetræer og mønning, tagskægskviste samt skorstenspiber. Hertil kommer alle ældre bygningsdele og -detaljer, herunder fyldingsdøre, revledøre og vinduer. Endelig kommer den traditionelle materialeholdning.</p> <p>I møllens indre knytter de bærende fredningsværdier sig til de store ubrudte rum med pudsede og kalkede vægge og synligt bjælkelag. Til de ældre og traditionelt udførte døre og vinduer samt materialeholdning.</p>
Tønder Slotsvandmølle	Kongevej 59	Tønder	Vandmøllebygningen (1598). F. 1921.	<p>I Tønder Slotsvandmøllens ydre knytter de bærende fredningsværdier sig til bygningens placering ved mølleåen samt til den originale materialeholdning med kraftige mure og ubrudt teglhængt heltag. Hertil kommer de traditionelle bygningsdele og -detaljer, herunder døre, luger og porte med ældre beslag samt støbejernsvinduer og mange murankre.</p> <p>I vandmøllens indre knytter de bærende fredningsværdier sig til den ældre konstruktion og den traditionelle materialeholdning.</p>
Tørning Mølle	Tørningvej 6 og 7	Haderslev	Tørning Mølle. Hovedbygningen (midten af 1700-tallet, ombygget ved midten af 1800-tallet). Herredsfogedens Hus (antagelig begyndelsen af 1700-tallet), den søndre staldlænge (slutningen af 1700-tallet) og selve vandmøllen (1907) samt møllebroen med stemmeværk og sluse, bagløbet til terrænspring, pionerbroen med stemmeværk, piller og rækværk, friløbet, mølledammen samt brolægningen på vejen ved og foran møllen og på gårdspladsen ved Tørning Mølle. Fredet 1980. Udvidet 2011.*	<p>De bærende fredningsværdier i Tørning Mølle knytter sig i det ydre til de enkelte bygningers indbyrdes placering ved Stevning Dam og gårdspladsen, hvor Tørningvej løber langs den ene side.</p> <p>I møllebygningen knytter de bærende fredningsværdier sig i det ydre til den fritliggende grundmurede bygning, med lavere tilbygninger mod øst, facade og sider med lisener, tandsnit, cementpudsede blændinger og det tagpapdækkede tag med lav hældning. Hertil kommer alle ældre detaljer, herunder revledøre, porte, skydedøre, nagler, murankre, hejsebom og metalvinduer. Hertil kommer den ældre materialeholdning.</p> <p>I det indre knytter de bærende fredningsværdier sig til etageinddelingen med bærende tømmerkonstruktioner, de åbne etagedæk, den grundmurede midterskillevæg mellem forhus og sidehus, de forbindende trapper og de støbte gulve i de nedre etager. Hertil kommer konstruktionernes synlighed på alle etager, det omfattende bevarede mølleinventar, turbinen med tilknyttet maskineri, beslagværket og den traditionelle materialeholdning.</p>
Vang Vandmølle	Vandmøllevej 8	Bornholm	Vandmøllen (ca. 1800). Fredet 1959.	<p>De bærende fredningsværdier ved Vang Vandmølle knytter sig i det ydre til konstruktionen i bindingsværk med gennemtrukne bjælker, sortopstolpet, tømmer, hvidkalkede, tavl af lerklining og natursten og brædebeklædt sydgavl, stråtaget af langhalm, der er bundet med kæppe og med mønning af lyng, overfaldshjulet og den stensatte malegrav. Hertil kommer alle ældre eller traditionelt udførte bygningsdele og -detaljer, herunder tagbrande med sidefløje, revledøre og gluggen i vestsiden samt den traditionelle materialeholdning.</p> <p>I det indre knytter de bærende fredningsværdier sig til inddelingen i to lofter, jord- og bræddegulve, de rå eller kalkede vægge, bræddeloft, mølleværk og kværn. Hertil kommer den traditionelle materialeholdning.</p>

Vejstrup Vandmølle	Vejstrup Vandmølle 1	Svendborg	Vandmøllen (1838) med to vandhjul og alt nagelfast mølleinventar samt markstensbelægningen foran vandmøllen. Dertil kommer stemmeværk med stignord, malekarm, slisker, møllesø med stensætninger, vejdæmning med stensætninger, malerende med stensætninger og det videre forløb i bagløbet til sammenløb med friløbet, friløbet fra møllesøen til sammenløbet med bagløbet vest for landevejen. Fredet 1959. Udvidet 2011.	<p>De bærende fredningsværdier ved Vejstrup Vandmølle knytter sig til helheden bestående af den markstensbelagte gårdsplads, vandmøllen, stemmeværket, møllesøen med stensætninger, vejdæmningen med stensætninger og sluser, der dækkes af egeplanker, malerenden og bagløbet med stensætninger samt friløbet fra møllesøen til sammenløbet med bagløbet.</p> <p>Endvidere knytter de bærende fredningsværdier ved Vejstrup Vandmølle sig til det ydre til den righoldige, rødtopstolpede bindingsværksbygning med hvidkalkede tavler og halvvalmet stråtag med mønning, kragtræer og ubrudte tagflader, som et repræsentativt eksempel på en herregårdsvandmølle med dobbelt overfaldshjul fra begyndelsen af 1800-tallet. Hertil kommer alle oprindelige og ældre bygningsdele og -detaljer, herunder møllehjulet med tilhørende maskineri, fundamentet af kampesten, den delvist bræddebeklædte sydside, de ældre revleluger og -døre med samtlige detaljer og de ældre vinduer. Hertil kommer den traditionelle materialeholdning.</p> <p>I det indre knytter de bærende fredningsværdier ved Vejstrup Vandmølle sig til de oprindelige åbne planer forbundet af stejle ligeløbstrapper, til de oprindelige og ældre bygningsdele og -detaljer, herunder tømmerkonstruktionen med simple knægte, kælderens markstengulv og kampestensvægge, bræddegulvene med lemme og de hvidkalkede bindingsværksydervægge. Hertil kommer alle de for mølleværket tilhørende dele og den traditionelle materialeholdning.</p>
Ventepose Vandmølle	Pilekrogen 026	Svendborg	Stuehuset og møllebygningen. Fredet 1959.*	<p>I møllebygningens ydre knytter de bærende fredningsværdier sig til den fritliggende, stråttækte bindingsværksbygning med dens unikke placering på en strand. Til alle de ældre bygningsdele og detaljer, herunder træbeklædning, det kraftige egebindingværk, dørindfatninger, de enkle hjørneskråbånd, den ubrudte tagflade, de højtrejste gavle, skorstenen med sokkel og krave samt den traditionelle materialeholdning.</p> <p>I det indre knytter de bærende fredningsværdier sig til den bevarede planløsning med mølleri i den ene ende og beboelse i den anden, hvor køkkenet vender mod vest og stuen mod øst. Hertil kommer de ældre bygningsdele og detaljer, herunder rygeovnen på loftet, det åbne ildsted i køkkenet, bræddeloftet med synligt bjælkelag, de bevarede vinduer og døre samt alle de for mølleværket tilhørende dele.</p>
Vibæk Vandmølle	Vibæk Mølle 3	Sønderborg	Vandmøllen (1756), stuehuset (1819) og den nord for stuehuset og hermed parallelt liggende udhuslænge (ca. 1800 af gl. materialer). Fredet 1959. Udvidet 1988.*	<p>I vandmøllens ydre knytter de bærende fredningsværdier sig til den helvalmede, stråttækte bindingsværksbygning som et repræsentativt eksempel på en vandmølle med overfaldshjul fra slutningen af 1700-tallet. Til alle oprindelige og ældre bygningsdele og -detaljer, herunder møllehjulet med tilhørende maskineri, fundamentet af kampesten, lugerne og læssekivsten samt den lodrette bræddebeklædning. Hertil kommer de egnskarakteristiske træk i form af den alsisk-røde farve til bindingsværket og det irregulære bindingsværk. Endvidere til den traditionelle materialeholdning.</p> <p>I vandmøllens indre knytter de bærende fredningsværdier sig til de oprindelige og ældre bygningsdele og -detaljer, herunder etageadskillelser, gulv af pigsten, tømmerkonstruktioner med inskriptioner og udskårne knægte. Hertil kommer alle de for mølleværket tilhørende dele.</p>

Vosemose Gård	Vosemosevej 10 (tidl. Vosemosegyden 51)	Odense	Stuehus og folkebygning (1888) samt vandmøllen (1836-37). Fredet 1988.	<p>De bærende fredningsværdier i Vosemose Gård knytter sig til stuehuset, folkebygningen og vandmøllen, der indgår harmonisk i det samlede anlæg med smedjærnshegn, bede og de tilhørende avlslænger. Sammen med den ældre vandmølle udgør gården godt eksempel på en proprietærgård fra andelsperioden i slutningen af 1800-tallet.</p> <p>I vandmøllens ydre knytter de bærende fredningsværdier sig til konstruktionen i grundmur og rigt bindingsværk med samtlige detaljer samt til det teglhængte heltag. Endvidere kommer samtlige ældre og traditionelle bygningsdele og -detaljer, herunder døre, vinduer og trapper samt den traditionelle materialeholdning.</p> <p>I møllebygningens indre knytter de bærende fredningsværdier sig til etageinddelingen, bræddegulve og støbte gulve, de ældre bærende konstruktioner, tagværket samt de bevarede dele af det ældre mølleinventar. Endelig kommer den traditionelle materialeholdning.</p>
Ørnbjerg Mølle	Stubbevej 2 C (tidl. 2 A)	Syddjurs	Møllebygningen med tilhørende mølleværk med vandhjul og stemmeværk (1833). F. 1990.	
Å Mølle	Remmerstrandvej 186-188	Lemvig	Vandmøllen (1790, flyttet 1839) og stuehuset (1839) med tilbygning (1881). Fredet 1959.*	<p>I Å Møllens ydre knytter de bærende fredningsværdier sig til den traditionelle form, opbygning og materialeholdning samt til alle ældre og traditionelle detaljer, herunder bindingsværket, træ- og spånbeklædningen, døre, luger, vinduer og vandhjul.</p> <p>I Å Møllens indre knytter de bærende fredningsværdier sig til den generelle materialeholdning samt alle ældre og traditionelle detaljer, herunder vandmøllens inventar til kornforarbejdning.</p>
Aabenraa Slotsvandmølle	Ved Slottet 1	Aabenraa	Vandmøllebygningen (ca. 1550). Fredet 1921.*	<p>I Aabenraa Slotsvandmøllens ydre knytter de bærende fredningsværdier sig til bygningens fremtræden som både forsvarsværk og mølle med tilbygning. Til de oprindelige og ældre bygningsdele og detaljer, herunder møllehjul, skydeskår, trapper, døre, åbninger, murankre og ubrudte tagflader. Hertil kommer den traditionelle materialeholdning.</p> <p>I vandmøllens indre knytter de bærende fredningsværdier sig til den ældre planløsning i den kvadratiske bygning, til alle spor efter forsvarsfunktionen, herunder skydeskår samt til mølleværket med alle maskindele og detaljer. Hertil kommer den traditionelle materialeholdning, herunder detaljeringen med brændte fuger.</p>